

13 Ιανουαρίου 2015

«Οι πόλεις των Φιλικών»: οι αστικές διαδρομές

[Πολιτισμός](#) / [Διαλέξεις](#) / [Πολιτισμός](#)

[Κατερίνα Χουζούρη](#)

Η συμπλήρωση 200 ετών από την ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας, εορτάζεται φέτος με πολλές εκδηλώσεις. Το Ίδρυμα της Βουλής για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, διοργανώνουν επιστημονική συνάντηση με θέμα «Οι πόλεις των Φιλικών: οι αστικές διαδρομές ενός επαναστατικού φαινομένου», η οποία θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 14 Ιανουαρίου 2015, στις 15.00 μ.μ, στην Αίθουσα Εκδηλώσεων της Βουλής των Ελλήνων.

Οδησός: © Ελληνικόν Ημερολόγιον Μαρ. Βρεττού (1961-1962), Αργολική Αρχαιακή Βιβλιοθήκη

Η εκδήλωση έχει ως στόχο την αναπροσέγγιση της ιστορίας των κοινωνικών ομάδων που στήριξαν -εντός και εκτός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας- το οικοδόμημα της Φιλικής Εταιρείας, με ιδιαίτερη έμφαση στα αστικά περιβάλλοντα που φιλοξένησαν τη δράση της, τα οποία ήταν και περισσότερο ευαίσθητα απέναντι στις γενικότερες ευρωπαϊκές ανακατατάξεις και τις αναζητήσεις της εποχής.

Διακεκριμένοι ομιλητές και κυρίως πανεπιστημιακοί θα αναδείξουν την ιδιαιτερότητα και τη σημασία του κινήματος της Φιλικής Εταιρείας, ως προάγγελου της Επανάστασης, θα αναπτύξουν προβληματισμούς και θα εκφράσουν διαπιστώσεις και συμπεράσματα.

ΗΜΕΡΙΔΑ

Οι πόλεις των Φιλικών

οι αστικές διαδρομές
ενός επαναστατικού φαινομένου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

15.00	Έναρξη συνεδρίου Χαιρετισμοί
Προεδρεύουσα: Όλγα Κατσαορδή-Hering	
15.15	Όλγα Κατσαορδή-Hering Εισαγωγή στη θεματική της επιστημονικής συνάντησης
15.30	Πασχάλης Κιτρομηλίδης Η Φιλική Εταιρεία και η πολιτική γεωγραφία του Διαφωτισμού
15.50	Ευρυδίκη Σιφναίου "Υπόδουμένοι" τους εμπόρους. Φιλική Εταιρεία, παρανομία και νομιμότητα στη νέα πόλη της Μαύρης Θάλασσας (Οδησός 1814-1821)
16.10	Μαρία Ευθυμίου Οργανώνοντας μυστική εταιρεία στην Κωνσταντινούπολη του α' τέταρτου του 19ου αιώνα: οι επάλληλοι κύκλοι της μετάβασης
16.30	Συζήτηση
16.50	Διάλειμμα

Προεδρεύων: Θεοφάνης Σταύρου	
17.10	Δημήτριος Μ. Κοντογεώργης Μεταξύ πανδούρων και βογιάρων. Οι Φιλικοί στο Βουκουρέστι και το Ιάσιο
17.30	Μαρία Παπαθανασίου Στη Βιέννη του ύστερου 18ου και των αρχών του 19ου αιώνα: μυστικές συναντήσεις, ανατρεπτικές ιδέες, "υπονομευτικές" κινήσεις
17.50	Παναγιώτης Μικαλάρης «μ' είπε... μερικά είδησεις των έν Πίζα εύρισκομένων φίλων»
18.10	Συζήτηση
18.30	Διάλειμμα
Προεδρεύουσα: Αναστασία Παπαδία-Λάλα	
18.45	Δημήτρης Δημητρόπουλος Πανιώτες στη Φιλική Εταιρεία. Οι διαδρομές της μύησης
19.05	Διονύσης Τζάκης Από την Οδησό στη Βοστίτσα: η γεωγραφική και κοινωνική δικτύωση της Φιλικής Εταιρείας
19.25	Ελένη Αγγελολάτη-Τσουγκαράκη Ζάκυνθος: η Φιλική Εταιρεία σε μια κοινωνία ανάμεσα σ' Ανατολή και Δύση
19.45	Νάσια Γιακωβάκη Οδησός, Κωνσταντινούπολη, Ισραήλ. Οργανωτικοί σταθμοί ενός αχαρτογράφητου δρομολογίου
20.05	Συζήτηση
20.20	Λήξη εργασιών

Ο .Κ. Ι. Δεσποτόπουλος ακαδημαϊκός, πρώην υπουργός Παιδείας, έγραφε στις 28.09.2014[1], για την 200ή επέτειο της Φιλικής Εταιρείας:

«Η εθνεγερσία των επί τετρακόσια χρόνια σχεδόν υπόδουλων Ελλήνων, συντελεσμένη από 1821 έως 1829 με πράξεις έξοχου ηρωισμού των ηθικά πρωτοπόρων της γενεάς εκείνης και με πολύ βαριές θυσίες του λαού, τελεσφορημένη, μερικά έστω, με τη συμπαράσταση Ρωσίας, Γαλλίας, Αγγλίας, αποτελεί πολιτικοϊστορικό γεγονός αξιοθαύμαστο.

Τα πολιτικοϊστορικά γεγονότα εξηγούνται, όσο εξηγούνται, με τη διάγνωση και την αξιολόγηση πολλών συντελεστών. Μεταξύ αυτών κυριότερος είναι, ως ενεργοποιός και των άλλων, η πρωτοβουλία ορισμένων ανθρώπων, η συντακτική μεγάλη ομάδα ανθρώπων σε δράση πολιτική. Αυτό ισχύει κατ' εξοχήν για την Ελληνική Επανάσταση του 1821... Υπήρχε στους υπόδουλους Έλληνες πόθος ελευθερίας, συγκρατημένος έστω. Και η λαϊκή Μούσα παρηγορούσε: «Μη κλαις Κυρά μας Δέσποινα και σεις εικόνες μη κλαίτε. Πάλι με χρόνια με καιρούς πάλι δικά μας θα 'ναι». Όσοι μάλιστα μαθήτευαν στα ολίγα υπάρχοντα σχολεία διαποτιζόνταν με νάμα πατριωτισμού. Υπήρξαν και απελευθερωτικές εξεγέρσεις, τοπικές όμως και δίχως επιτυχία. Και υπήρξαν παραινέσεις προς εξέγερση απελευθερωτική, καθώς προπάντων η περίφημη του Ρήγα Φεραίου, του

«πατριδολάτρη» και «μεγαλομάρτυρα».

Η πρωτοβουλία όμως των Ηπειρωτών Νικολάου Σκουφά και Αθανασίου Τσακάλωφ και του Πάτμιου Εμμανουήλ Ξάνθου, την 14η Σεπτεμβρίου 1814 στην Οδησό, να ιδρύσουν τη Φιλική Εταιρεία, υπήρξε η αφετηρία της ιστορικής πορείας του υπόδουλου Γένους προς την Απελευθέρωση...

Τον Νοέμβριο 1813 ο Σκουφάς και ο Τσακάλωφ συνάντησαν τον Ξάνθο στην Οδησό. Αφού πέρασαν δέκα μήνες, ώστε και να βεβαιωθούν εκατέρωθεν για το πατριωτικό φρόνημα και τον σοβαρό χαρακτήρα των, και μετά προκαταρκτικές μεταξύ των συζητήσεις, αποφάσισαν, τότε μόνον, την ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας, στις 14 Σεπτεμβρίου 1814, εταιρείας μυστικής, αποκλειστικά ελληνικής, με σκοπό την απελευθέρωση της Ελλάδος. Η δράση της Φιλικής Εταιρείας υπήρξε δυσχερέστατη, με πολλές αντιξοότητες, και από τη φύση της ενείχε μέγιστο κίνδυνο για το έθνος, αν αποκαλυπτόταν άκαιρα στους Τούρκους. Οι αρχηγοί της όμως δεν ήταν επιπόλαιοι επαναστάτες, είχαν υψηλού βαθμού πατριωτισμό και τόλμη επαναστατική, αλλά και τη συναίσθηση εναγώνιας ευθύνης προς το Γένος...».

Κατερίνα Χουζούρη

[1] (<http://www.kathimerini.gr/785756/opinion/epikairothta/politikh/h-200h-epeteios-ths-filikhs-etairias>)

<http://bitly.com/1xlvGWY>